

trol af projektstadiet. SF's forslag vil bidrage til at skærpe rådgivernes og de projekterendes ansvar. Reglerne på området bør i tilknytning hertil strammes op, og myndighedernes indsats på området bør prioriteres. Indsatsen bør endvidere styrkes ved udarbejdelse af vejledninger for arbejdsmiljørigtig projektering, indkøb m.v.

Europa-Kommissionens rapport »Sikkerhed og sundhed inden for bygge- og anlægssektoren« påviser endvidere, at det er en overordentlig god forretning at forebygge arbejdsulykker. Anvendes de gældende bestemmelser for tekniske beskyttelsesforanstaltninger, vil udgiften hertil udgøre ca. 1,5 pct. af omsætningen i sektoren, mens arbejdsulykker koster, hvad der svarer til ca. 3 pct. af omsætningen.

Undersøgelser gennemført af forskellige europæiske forskningsinstitutioner har vist, at 80 pct. af skader på bygninger og dårligt udførte konstruktioner skyldes fejl, der er begået i løbet af hele planlægningsfasen. Fejl, der anslås til i alt at koste, hvad der svarer til 15 pct. af omsætningen i sektoren.

Disse konklusioner bakkes op af 2 danske rapporter om byggeriets produktivitet, udarbejdet af henholdsvis Statens Byggeforskningsinstituts rapport nr. 239 fra 1994 og rapport udarbejdet af Byggeriets Udviklingsråd og Boligselskabernes Landsforening, udgivet af Bygge- og Boligstyrelsen i 1995.

I dag etableres alt for mange nye arbejdspladser, uden at arbejdsmiljøet er sikret. Forebyggelsen foregår så at sige bagefter. Det er en både dårlig og dyr metode. Derfor er der meget at tjene både for samfundet og for virksomhederne ved SF's forslag. Arbejdsministeren vil med SF's forslag få en række vigtige nye instrumenter til realisering af handlingsplanen for rent arbejdsmiljø år 2005. Det gælder ikke mindst visionen om et bedre indeklima.

Der er derfor god grund til at styrke indsatsen for at nedbringe antallet af arbejdsulykker på byggepladserne, herunder i særlig grad at styrke indsatsen for sikkerhed og sundhed, inden byggeriet går i gang. Denne forstærkede indsats ligger fint i tråd med de seneste bestræbelser på at nedbringe fejl og skader i øvrigt i byggeriet (øget kvalitetssikring m.v.) og er på mange måder et supplement hertil.

Bemærkninger til forslaget enkelte punkter

Ad 1

Formålet med dette punkt er at sikre, at der allereede i udbudsmaterialet stilles krav vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, herunder krav om redegørelse for håndtering af særlige risici og andre særlige forhold i forbindelse med projektet. Hvis

det drejer sig om fagentrepriser, skal der i udbudsmaterialet fastsættes krav om, hvilke sikkerheds- og sundhedsforanstaltninger der skal træffes for fællesområder, og der skal stilles krav om redegørelse for, hvilke entrepriser der er ansvarlige for etablering af de anførte foranstaltninger. Hermed forhindres det, at bygherrer kan spekulere i at spille underentrepriserne ud mod hinanden, og at alle underentreprenører kan fralægge sig ansvaret for sikkerhedsforanstaltninger på fællesområder.

Det foreslås endvidere, at der sker en præcisering af, at bygherren eller dennes repræsentant har det juridiske ansvar for etablering og vedligeholdelse af de nødvendige sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger på fællesområder. Formålet er at undgå ansvarsforflygtigelse og økonomisk spekulation heri for de involverede parter.

På mange byggepladser bliver kravene om fælles sikkerhedsforanstaltninger ikke efterlevet af de respektive entreprenører. Ingen har ansvaret for at gribe ind. Byggeledelsen/bygherren har i henhold til loven blot forpligtelsen til at koordinere, hvorfor de samme forhold påtåles i det ene byggeriferat efter det andet, uden at der sker ændringer.

Erfaringen fra en række byggepladser viser, at der først sker væsentlige fremskridt, når byggeledelsen påtager sig ledelsen af sikkerheds- og sundhedsarbejdet, og når arbejdsmiljøforpligtelserne omfattes af kontraktforholdene. Sker det, kan man på disse byggepladser konstatere klare fald i såvel antallet af ulykker som antallet af påbud fra Arbejdstilsynet.

Endelig skal det i udbudsmaterialet præciseres, hvorledes byggearbejdets BST-tilknytning er organiseret. Formålet er at sikre både bygherre/byggeleder og de involverede entrepriser indsigt i, hvilke muligheder der er for at trække på BST-rådgivning i forbindelse med bl.a. den løbende proces omkring udarbejdelsen af arbejdspladsvurderinger, herunder arbejdspladsvurderinger vedrørende fællesarealer.

Ad 2

For at sikre, at der tages hensyn til arbejdsmiljøet ved fremtidigt arbejde i og drift af en erhvervsbygning, foreslås det, at bygherren forpligtiges til at redegøre for sine arbejdsmiljømæssige krav til det færdige byggeri. Disse krav kan senere lægges til grund for den redegørelse herom, der vedlægges ansøgning om byggetilladelse. Denne redegørelse foreslås godkendt af Arbejdstilsynet ved erhvervsbyggeri over en vis minimumsstørrelse.

Af hensyn til det fremtidige arbejdsmiljø er det vigtigt, at der så tidligt som muligt i et erhvervsbyggeprojekt tænkes på og tages hensyn hertil. Er der f.eks.